

บัญชีประจำปี
สำนักงานเลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... ๙๙๔/.....
วันที่..... ๒๖.๐๘.๒๕๖๑.....
เวลา..... ๑๒.๐๐

ที่ นร ๐๕๐๓/๗๗๗๗

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึก
วิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดดำเนินการสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

ประวิตร

(ประวิตร วงศ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

๗๙. กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ผศ.พญ. ชลธร. วันที่ ๒๐/๘/๒๕๖๑
เวลา ๑๓.๕๔ ต. ๗.๗๗
สำนักการประชุม

กลุ่มงานกฎหมาย
รับที่ ผศ.พญ. ชลธร. วันที่ ๒๐/๘/๒๕๖๑
รับที่ ๒๐/๘/๒๕๖๑ ๑๓.๕๔ ๗.๗๗
เวลา ๑๓.๕๔ ๗.๗๗

สำนักการประชุม

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (อเลส)
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

เหตุผล

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง
ต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มี
บริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนางาน
ด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการให้บริการ
ด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” หมายความว่า การให้บริการตรวจพิสูจน์
ให้ทราบความจริงโดยนำหลักวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และการแพทย์มาใช้ เพื่อประโยชน์
ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมหรือเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด
“ข้อมูล” หมายความว่า ข้อมูลที่ได้มาจากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม
“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการให้บริการ
ด้านนิติวิทยาศาสตร์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(โปรดพิมพ์)

หมวด ๑
การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๕ ให้สถาบันมีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์โดยให้รวมถึงงานดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ
- (๒) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวกด้วยความยุติธรรม และการทะเบียนรายภูมิตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ
- (๓) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกด้วยความยุติธรรมแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ
- (๔) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ
- (๕) ส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน
- (๖) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชนในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
- (๗) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๖ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวาระคนี้

เจ้าหน้าที่ของสถาบันที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์อาจได้รับค่าตอบแทนวิชาชีพตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗ ให้สถาบันมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการตามมาตรา ๕ จากผู้ที่ร้องขอที่มิใช่นายางานของรัฐตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

สถาบันอาจดeductค่าธรรมเนียมในการให้บริการตามมาตรา ๕ ได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บได้ตามวาระคนี้ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่ให้สถาบันหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๒

ข้อมูล

มาตรา ๘ ข้อมูลให้ถือเป็นความลับ และสถาบันมีหน้าที่เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ การเปิดเผยข้อมูล ให้กระทำได้เฉพาะแก่ผู้ร้องขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เท่านั้น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามติดของคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม

หมวด ๓

คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถาบันไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านกฎหมาย และด้านการสอบสวนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรครการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรครการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เคยต้องจำพิพากษารถที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดทุโทษ

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีภาระการดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ให้รับแต่งตั้งอีกได้ กรณีการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามภาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามภาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจาก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑
 (๔) รัฐมนตรีให้ออกเพรษบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติ เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๔ ในกรณีมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ในระหว่าง ที่ยังไม่ครบภาระ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับภาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอื่น

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน
- (๒) กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ตามมาตรา ๕ (๒) และ (๔) ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน และหลักเกณฑ์และวิธีการคิดหรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล
- (๕) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

ของภาคเอกชน

(๖) กำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ของเจ้าหน้าที่ของสถาบัน

มาตรา ๑๖ การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการอนุมายได้
 การประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๙ ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมิได้กำหนดมาตรฐานตามมาตรา ๖ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.

คณะกรรมการได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มี บริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนางาน ด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในการให้บริการและส่งเสริมงาน ด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงการช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดี อาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวกและทราบความยุติธรรม และการทะเบียนรายภูมิตามที่เจ้าหน้าที่ ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง หรืออำนวยความสะดวกและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจ ปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ผู้มีอำนาจได้เสียร้องขอ การส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน การร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และการร่วมมือ กับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ ต้องเป็นอิสระ และเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้สถาบันฯ มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้ข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ถือเป็นความลับ โดยให้สถาบันฯ เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ แก่ผู้ร้องขอรับบริการเท่านั้น เว้นแต่กรณีการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติ ของคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก (ร่างมาตรา ๙)

(โปรดพิจารณา)

๒.๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสถาบันฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ และหลักเกณฑ์และวิธีการงดหรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน และกำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ รวมทั้งกำหนดวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม และอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการทำงาน (ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ ร่างมาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

๒.๗ กำหนดให้ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมิได้กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ ให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)
